

Proua Berti Bartolotti istus kiiktoolis ja sõi hommikust. Ta jõi ära neli tassi kohvi ja sõi kolm saiakest või ja meega ja kaks pehmeks keedetud muna ja viilu musta leiba singi ja juustuga ja viilu saia hanemaksapasteediga. Kuna süües ja juues proua Bartolotti kiikus – kiiktoolid ju ometi ongi kiikumiseks –, tekkisid ta helesinisele hommikumantlile pruunid kohviplekid ja kollased munaplekid. Lisaks sellele pudenes hommikumantli kaeluse vahele hulgaliselt leiva- ja saiapurukesi.

Proua Bartolotti tõusis ja hüples elutoas ühe jala peal nii kaua ringi, kuni kõik purukesed olid hommikumantli alt maha kukkunud. Siis limpsis ta oma meest kleepuvad sõrmed puhtaks. Ja siis ütles iseendale: „Armas laps, nüüd tuleb sul end pesta ja siis korralikult riidesse panna ja tööle hakata, aga kähku!”

Kui proua Bartolotti iseendaga rääkis, ütles ta endale alati „armas laps”.

Omal ajal, kui proua Bartolotti tüdrukoolest veel laps oli, ütles tema ema talle alati: „Armas laps, tee nüüd ometi kodused tööd ära, armas laps, kuivata nüüd ometi nõud ära, armas laps, pea nüüd suu!”

Ja hiljem, siis kui proua Bartolotti polnud enam laps, siis ütles tema mees härra Bartolotti talle alati: „Armas laps, keeda

nüüd ometi lõunaks süüa, armas laps, õmble nüüd ometi nõõp mu pükste ette, armas laps, pese nüüd ometi põrand puhtaks!”

Proua Bartolotti oli harjunud täitma ülesandeid ja korraldusi ainult siis, kui keegi ütles talle „armas laps”. Tema ema oli ammugi surnud ja härra Bartolotti oli ammugi minema läinud; miks, see pole teiste asi, see on isiklik asi. Igatahes polnud proua Bartolottil peale iseenda kedagi, kes oleks öelnud talle „armas laps”.

Proua Bartolotti läks vannituppa. Tal oli tahtmine teha endale üks kena, kuum vann. Paraku ujusid vannis kuldkalad. Seal oli seitse väikest ja neli suurt kuldkala, proua Bartolotti oli nad eile akvaariumist välja võtnud ja vanni pannud, kuna ta leidis, et kaladele kuluks ära veevahetus. Iga inimene, mõtles proua Bartolotti, iga inimene sõidab puhkusele ja käib reisimas. Ainult vaesed kuldkala-loomakesed ujusid aasta läbi ikka ringi ja ringi oma ümmarguses akvaariumis.

Proua Bartolotti otsustas rahulduda kena, kuuma dušiga. (Tal oli vannitoas eraldi dušikabiin.) Kahjuks kiilus dušikabiini lõõtsuks kinni. Õigupoolest ei kiilunud uks kinni, vaid ei avanenud, kuna proua Bartolotti oli tõmmanud pesunööri neli korda edasi-tagasi akna ja dušikabiini vahele, et kuivatada sellel oma teksaseid ja puuvillaseid pullovere. Ja kraanikausis olid teksased ja pulloverid, mida ta polnud veel puhtaks pesnud.

„Siis tuleb sul end nüüd keemiliselt puhastada, armas laps,” ütles ta oma peegelpildile ja võttis vannitoakapist vatitupsu ja suure pudeli. Ta kallask suurest pudelist vatitupsule roosat vedelikku ja hõõrus siis vatitupsuga usinasti nägu. Vatitups

muutus päris kirjuks. See läks meigist roosaks ja huulepulgast punaseks ja ripsmetušist mustaks ja kulmupliiatsist pruuniks ja lauvärvist roheliseks ja laupliiatsist tumesiniseks.

„See näeb ju imekena välja!“ ütles proua Bartolotti vatitupsule ja viskas selle täpselt kraanikausi all seisva prügikorvi kõrvale. Siis võttis ta vannitoakapist hulga tuube ja pudelikesi ja pliiatseid ning tegi oma näo jälle roosaks ja punaseks ja mustaks ja pruuniks ja roheliseks ja tumesiniseks. Seejuures avastas ta, et ripsmetuši pudelike oli peaaegu tühi. Seetõttu kirjutas ta huulepulgaga vannitoa valgele kahhelseinale:

OSTA RIPSMETUŠŠI!!!

Siis võttis ta nuustiku ja pühkis seinalt maha samuti huulepulgaga kirjutatud OSTA KEMPSPUPABERIT, kuna kempsupaberit oli ta eile juba muretsenud.

Enne vannitoast lahkumist vaatas proua Bartolotti peeglistse kraanikausi kohal, sest ta tahtis teada, kas ta paistab välja noor või vana. Tal nimelt olid noored päevad ja vanad päevad. Täna oli proua Bartolottil noor päev. Ta jäi oma näoga rahule. „Nii noor, kui olla saab, nii kena kui võimalik,“ pomises ta endale tunnustavalt. Kõik kortsud silmade ja suu ümber olid roosa meigiga kaetud.

Kui vana proua Berti Bartolotti oli, seda ei öelnud ta kellelegi ja seetõttu ei teadnud seda ka keegi. Ja seetõttu oli ta vanus kõikuv.

Igivana proua Meier, naabrinaine, ütles proua Bartolottist rääkides: „See noor proua Bartolotti.“

Igivana proua Meieri lapselaps, väike Michi, ütles: „See vana proua Bartolotti.”

Härra Egon, kes müüs apteegis pulbreid ja ravimküünlaid ja salve ning kellel oli suurest retseptidelugemisest laubal kaks murekortsu, ütles: „See Berti Bartolotti on naine parimates aastates!”

Härra Egon oli ka härra parimates aastates. Ta oli viiekümne viie aastane. Ja ta sõbrustas proua Bartolottiga kaks korda nädalas. Kord nädalas külastas tema prouat ja kord nädalas külastas proua teda. Siis käisid nad kinos või teatris ja seejärel läksid sööma ja seejärel veini jooma ja seejärel läksid nad kohvikusse. Kaks korda nädalas ütles härra Egon proua Bartolottile „Bertikene” ja proua Bartolotti ütles härra Egonile „Egikene”. Aga kui nad kohtusid tänaval – teistel päevadel – või kui proua Bartolotti ostis apteegis kõhasiirupit, siis ütles ta „härra magister” ja härra ütles talle „armuline proua”. Muud nad teistel päevadel omavahel ei rääkinud.

Sõbrustamispäevad olid muide alati laupäev ja teisipäev.

Kui proua Bartolotti oli ennast piisavalt kaua peeglist silmitsenud, läks ta tagasi elutuppa. Ta istus uuesti kiiktooli, süütas sigari ja mõtiskles selle üle, kas ta peaks nüüd tööle hakkama või minema sisseoste tegema või ehk siiski parem taas voodisse heitma. Just siis, kui ta oli otsustanud voodi kasuks, helises uksekell. See helises väga kõvasti ja väga kaua. Proua Bartolotti võpatas ehmunult. See helises nii, nagu helistavad ainult kirjakandjad ja telegrammitoojad ja tuletõrjujad.

Proua Bartolotti pani sigari lillemustriga alustassile ja läks korteriukse juurde. Ta lootis, et see kõvasti-ja-kaua-helistaja võiks olla rahasaadetise tooja. Proua Bartolotti ootas alati raha-

saadetise toojaid ja aeg-ajalt tuligi tõepoolest rahasaadetise tooja ja tõi raha.

Tuhat šillingit või kaks tuhat šillingit või isegi viis tuhat šillingit. Olenevalt sellest, kui suur oli olnud vaip, mille proua Bartolotti oli maha müünud.

Maksekorraldusel seisis siis:

FIRMA BARTOLOTTI & KOMPANII KÄSITSI KOOTUD JA SÕLMITUD VAIBAD

Firma Bartolotti ja kompanii oli proua Berti Bartolotti. Kompanii oli ta lihtsalt välja mõelnud, et tema nimekaart paistaks peenem ja soliidsem.

Proua Bartolotti sõlmis kõige ilusamaid ja kirjumaid vaipu kogu linnas. Vaibakaupmehed ja mööblikaupmehed, kes tema vaipu müüsid, ütlesid alati ostjatele: „Proua Bartolotti on kunstnik. Tõeline kunstnik! Tema vaibad on väikesed kunstiteosed. Sellepärast nad ongi nii kallid!”

(Vaibakaupmehed ja mööblikaupmehed nõudsid nimelt ostjatelt kolm korda rohkem raha, kui nad ise proua Bartolottile maksid; sellepärast olid vaibad nii kallid.)

Kõvasti-ja-kaua-helistaja, kes ukse taga seisis, ei olnud rahasaadetise tooja. Seal oli pakitooja. Pakitooja hingeldas ja pühkis laubalt higi. „Neetult raske asi,” ütles ta ja osutas suurele valges paberis pakile. „Vähemalt kakskümmend kilo!”

Siis tassis pakitooja paki läbi esiku kööki ja proua Bartolotti andis selle vastuvõtmise kohta allkirja ja pakitoojale jootrahaks

viis šillingit. Pakitooja ütles „Head aega!” ja proua Bartolotti ütles samuti „Head aega!” ja saatis pakitooja korteriukseni.

Siis tõi ta elutoast oma sigari ja istus köögitoolele suure valge paki ette. Ta näppis oma blondiks värvitud juukseid, tõmbas taevasiniseks värvitud küüntega sõrmedega läbi kangeks laki-tatud juuksesalkude ja mõtles järele.

Lõng, mõtles ta, lõng see kindla peale pole! Lõng ei kaalu nii palju. Sellises suuruses lõngapakk, mõtles ta, kaaluks kõige rohkem viis või kuus kilo.

Proua Bartolotti tõusis püsti ja tegi ringi ümber paki. Ta otsis pakilt saatja nime. Ta ei leidnud seda.

Ta ei leidnud midagi ka siis, kui paki vaevaliselt pikali aetas ja selle alumist külge vaatles.

„Armas laps,” ütles proua Bartolotti iseendale rangelt, „armas laps, uuri nüüd oma südametunnistust!”

Asi oli nimelt selles, et proua Bartolottil oli üks veidrus: talle meeldisid üle kõige sooduskupongid ja tellimislehed ja tasuta pakkumised ja eripakkumised. Kui ta leidis ajalehe või raamatu või ajakirja vahele pandud tellimiskaardi või välja lõigatava kupongi, siis lõikas või rebis ta selle välja ja täitis ära ja tellis. Ta oli nii kiindunud tellimislehtedesse ja kupongidesse, et ei mõelnud iial järele, kas tal seda asja ka vaja läheb. Oma tellimishuluses oli proua Berti Bartolotti saanud juba kõige iseäralikumaid asju: seitsmeteistkümnest köitest koosneva loomaleksikoni, terve partii halle meeste niidisokke, plastmassist teeserviisi kahekümne neljale inimesele, kalakasvatajate ajakirja ja samuti alasti suplemise harrastajate ajakirja aastatellimuse. Lisaks: Türgi kohviveski (aga mitte kohviubade jahvatamiseks, vaid öölambi kujul), kümme paari ülisuuri angooravillast aluspükse

ja üheksa budistide palveveskit. Kuid kahtlemata oli kõige iseäralikum, mille proua Bartolotti oli kunagi tellinud ja ka saanud, üks vaip. Kui postiljon selle patuselt kalli jubeda lillemustriga vaiba kohale tõi, oli proua Bartolotti oma veidruse pärast lausunud ja töotanud endale, et ei telli enam iial, iial mitte midagi. Ent nii nagu see ikka läheb, kui kellelgi on tõsine veidrus, täitis proua Bartolotti juba järgmisel päeval taas ühe kaardi:

Ja käesolevaga tellin

lunamaksu vastu ja saatekuluta

144 (sõnadega: SADA NELIKÜMMEND NELI)

hõbetatud teelusikat.

Niisiis uuris proua Bartolotti nüüd oma südametunnistust. Tema südametunnistus oli peaaegu puhas. Peale kuusekujuliste makaronide tasuta paki ja mahemüsli proovipaki meenus talle üksnes eripakkumine kroomitud neetidele koos tangide ja stantsiplokiga. Kuid see eripakkumine ei saanud küll kuidagi üle kahekümne kilo kaaluda. Ja toitude proovipakid ning tasuta saadetised kaalusid kõige rohkem sada grammi, teadis proua Bartolotti.

Võib-olla, mõtles proua Bartolotti, saatis paki minu hea onu Alois. Võib-olla saadab ta mulle midagi sünnipäevaks. Lõppude lõpuks pole see hea mees mulle juba kolmkümmend aastat midagi sünnipäevaks kinkinud. Kui ta selle nüüd tasa teeb, siis võib küll parkümmend kilo kokku tulla!

Proua Bartolotti võttis murulaugukäärid ja löikas pakinööri läbi. Siis rebis ta valge pakkimispaberi paki ümbert ära ja tegi lahti paberi all olnud suure pappkasti kaane. Kaane all oli hele-

sinine laastvill. Helesinise laastvilla peal oli sinine ümbrik. Sellel seisis:

Proua Berti Bartolottile

See oli kirjutatud kenasti ühtlaselt värvilise trükilindiga elektrilisel kirjutusmasinal. Heal onul Aloisil ei olnud kirjutusmasinat, pealegi kirjutas ta Berti alati th-ga.

Proua Bartolotti avas ümbriku, võttis välja kokku murtud paberilehe ja luges sellelt:

*Väga austatud proua Bartolotti,
siinjuures soovitud saadetis. Palume väga vabandada,
et asi niivõrd viibis, kuid tingituna ühest ümberkorral-
dusest meie tootmismeetodis tekkisid ootamatult
raskused, millest alles nüüd üle saime.*

*Juhul kui Te ei leia – loodetavasti küll mitte –
meie saadetisele enam rakendust, võite selle meile
loomulikult otsekohe ja saatekuluta tagasi saata,
kusjuures peame juhtima tähelepanu sellele, et
hügieenilistel põhjustel tohime enesestmõistetavalt
tagasi võtta ainult suletud toote.*

Selle all seisis veel allkiri, mis oli kas „Hunbert” või „Honbert” või „Monbert”.

Ja selle all veel omakorda:

KAUP ON MEIE ETTEVÕTTEST VÄLJASTATUD
LAITMATUS SEISUKORRAS JA PÄRAST MITME-
KORDSET KONTROLLIMIST.

Proua Bartolotti pani ümbriku ja paberilehe köögilauale, kummardus pappkasti kohale ja hakkas helesinises laastvillas tuhnima. Ta tundis laastvilla all midagi siledat, kõva, jahedat. Ta loopis laastvilla kastist välja ja nägi nüüd suurt hõbedaselt läikivat konservipurki. Konservipurk oli umbes nii kõrge nagu meeste vihmavari ja nii jäme nagu kolmekümneaastase pöögi tüvi. Konservipurgil polnud mingit etiketti. Konservipurgi peal oli vaid üks helesinine täpp, umbes nii suur nagu kümnešillingiline münt. Ühel purgikaanel oli kiri ÜLEVAL ja teisel seisis ALL. Ja konservipurgi küljel seisis: *Paberid seespool!*

Proua Bartolotti veeretask konservipurgi kastist välja ja seadis püsti. Nii, et ÜLEVAL oli üleval ja ALL all. Ta koputas purgi külje vastu, see kajatas üpris õõnsalt.

„Puuviljasalat see küll pole,“ pomises ta.

„Võib-olla popkorn,“ pomises ta siis.

Popkorni sõi proua Bartolotti meelsasti. Aga kui ta konservipurki lähemalt uuris, siis ta mõistis, et popkorni selle sees küll olla ei saanud. Seal ei saanud üldse olla midagi vedelat või pudenevat, sest see oli säärast sorti konserv, millel on keskel ümberringi plekkriba. Plekkriba ja selle küljes plekkrõngas. Kui plekkrõngast sikutada, siis sai plekkriba ümbert ära tõmmata ja seejärel läks konservipurk pooleks. Seetõttu pidi purgis olema midagi tihket!

„Konservliha,“ ütles proua Bartolotti endale ja haaras plekkrõngast kinni. Konservliha sõi proua Bartolotti veel meelsamini

kui popkorni. Kaksikümmend kilo konservliha on küll üks õige suur kamakas ja kaksikümmend kilo konservliha poleks kindla peale ta külmkappi ära mahtunud, kuid proua Bartolotti mõtles: oh, ma kingin Egonile ühe kilo ja vanale Meierile kingin ka ühe kilo ja väikesele Michile kingin ma kaks kilo ja heale onu Aloisile saadan ma kulleriga kolm kilo! Siis märkab ta vähemasti, et mina mõtlen tema peale rohkem kui tema minu peale. Ja pealegi, mõtles proua Bartolotti, pole mul siis vaja terve nädal poodi minna. Ma süüan hommikuks ja lõunaks ja õhtuks konservliha. Proua Bartolotti sikutas plekkrõngast.

„Armas laps, lase olla, see võib kehvasti lõppeda,“ sosistas üks hääl ta vasakusse kõrva.

„Armas laps, tee see iseäralik purk lõpuks ometi lahti,“ sosistas üks hääl ta paremasse kõrva, aga kuna need olid ta oma hääled, ei võtnud proua Bartolotti neid kuulda. Pealegi oli selleks juba hilja. Vähemalt viis sentimeetrit plekkriba oli juba purgi küljest lahti tulnud. Proua Bartolotti tõmbas edasi. Kostis kummaline, sisisev hääl. Kui proua Bartolotti oli plekkriba täiesti ära tõmmanud, vajus ülemine purgipool viltu alumise peale ja sisin lakkas. Tunda oli karboli ja eetri ja värske õhu – osooni – lõhna.

„Konservliha küll nii ei lõhna, kui see pole just mingi neetult jälk konservliha,“ pomises proua Bartolotti ja tõstis konservipurgi ülemise poole üles.

Proua Bartolottil vedas, et köögitool seisis tal täpselt selja taga, sest ta ehmatas kohutavalt. Ta hakkas üleni, oma pleegitatud juukseotstest kuni heleroheliseks värvitud varbaküünteni värisema, pea kippus pööritama, ta vankus ja potsatas köögitoole.

See, kes konservipurgis kõssitas, ütles: „Tere päevast, kallis ema” ja noogutas sõbralikult.

Kui proua Bartolotti kohutavalt ehmatas, siis ta mitte ainult ei värisenud ja tal mitte ei hakanud ainult pea pööritama. Kui ta kohutavalt ehmatas, siis ilmusid proua Bartolottil silme ette ka kuldsed tähekesed ja nende taha õrn lilla loor.

Praegu oli proua Bartolotti kohutavalt ehmunud. Ta nägi kuldseid tähekesi ja nende taga lillat loori ja selle taga konservipurgi alumist poolt ja selle sees poolt krimpsus kääbust. Ta nägi krimpsus, tuhande kortsuga pead ja krimpsus rindkeret. Siis nägi ta ka krimpsus kõhtu, sest kääbus, kes enne oli konservipurgis nähtavasti istunud, ajas end nüüd püsti. Krimpsulise kääbuse kortsuline suu ütles: „Kallis ema, toitelahus on kaane sees.”

Proua Bartolotti võdistas pead ja pilgutas silmi lahti-kinni ja lahti-kinni. Ta tahtis tähekesed ja lilla loori minema ajada. Tähekesed kadusid tõepoolest ja läbi lilla loori märkas ta konservipurgi ülemise kaane küljes helesinist kilekotikest. Kotikesel oli kiri TOITELAHUS. Ja selle all, väiksemate tähtedega:

Lahustada sisu neljas liitris leiges vees ja valada kohe pärast purgi avamist purgi sisule peale.

Kotikese ühes nurgas seisis „Rebida siit” ja selle kõrval oli nool. Proua Bartolotti rebis kotinurga täpselt noole juurest ära.

„Oleks väga kena, kui sa kiirustaksid,” ütles kääbus, „sest ilma toitelahuseta ma värske õhu käes kaua ei säili.”

Proua Bartolotti ajas end köögitoolilt püsti. Ta vankus. Ta otsis kraanikausi alt välja roosa plastmassist ämbri ja pani

selle kraani alla ja keeras boileri punase nupu „kuuma” peale. (Boiler oli juba väga vana. „Kuuma” juures tegi see vee leigeks.) Ta võttis kruusi, millesse tema teada mahtus pool liitrit, ja kallas ämbrisse kaheksa kruusitait vett ja loomulikult ka toitelahuse. Toitelahus oli tumepruun. Proua Bartolotti segas supilusikaga ämbri sisu. Vesi muutus helepruuniks.

Siis kallaskroua Bartolotti selle helepruuni vee aeglaselt krimpsus kääbusele pähe. Tegelikult oli ta eeldanud, et helepruun vesi voolab just nagu duši all kääbuselt maha ja tilgub osaliselt purki, osaliselt põrandale. Kuid nii ei juhtunud. Krimpsus kääbus imes kogu helepruuni vee endasse ja muutus seejuures üha siledamaks ja ei meenutanud peagi üldse enam kääbust, vaid nägi päris normaalse lapse moodi välja.

Kui proua Bartolotti oli kõik neli liitrit ämbrist välja valanud, seisis konservipurgis poiss, kelle vanuseks võinuks pakkuda umbes seitse aastat. Tal oli terve, päevitunud jume, sile, pehme lapsenahk, roosad põsed, helesinised silmad, valged piimahambad ja blondid lokid. Ta oli muide paljas.

Poiss ronis konservipurgist välja. Ta sirutas proua Bartolotti poole helesinise ümbriku. Proua Bartolotti võttis ümbriku vastu. See oli kilest, servadest veekindlalt kokku keevitatud. Mustade tähtedega oli sellele trükitud PABERID.

Proua Bartolotti võttis murulaugukäärid ja löikas ümbriku vastava joone kohalt lahti. Ümbrikus olid ristimistunnistus, kodakondsustõend ja mitu vaksineerimistõendit.

Ristimistunnistusel seisis:

Isa: Konrad August Bartolotti

Ema: Berti Bartolotti

Sünniaeg: 23.10.1967

Sünnikoht: teadmata

Kodakondsustõendil seisis, et Konrad Bartolotti, Konrad Augusti ja Berti Bartolotti poeg, omab Austria kodakondsust.

Ja vaksineerimistõenditelt oli näha, et Konrad Bartolotti on vaksineeritud sarlakite, läkaköha, leetrite, tuberkuloosi, tüüfuse, düsenteeria, difteeria, kangestuskramptõve ja rõugete vastu.

Siis leidis proua Bartolotti ümbrikust veel ühe käsitsi valmistatud paberist sakiliseks lõigatud servadega kaardi. Sellele oli ilukirjas helesinise tindiga kirjutatud:

*Kallid vanemad,
sellega on Teie kõige suurem soov täitunud.*

Meie, tootjad, soovime Teile palju õnne ja palju rahulolu järelkasvust. Olgu temast Teile alati rõõmu ja täitku ta kõik ootused, mis Teil tema ja meie firma suhtes on.

Meie firma on andnud endast kõik, et tagada Teile rõõmustav, meeldiv, paljutootav järelkasv. Nüüd andke oma panus!

See ei saa Teile jaoks kindlasti mitte raske olema, kuna meie toodete käsitlemine ja järelevalve on eriti kerge, sest loodusest tulenevaid vigu ja puudusi meie tehniliselt kõrgelt arendatud valmistootel ei esine.

Lõpuks veel üks palve.

Meie järelkasv on konstrueeritud nii, et lisaks tavapärasele järelevalvele ja hooldusele vajab ta ka kiindumust.

Palun ärge seda unustage!

Palju rõõmu edaspidiseks soovib Teile

Taas oli allkirjaks kas „Hunbert“ või „Honbert“ või „Monbert“.

Seitsmeaastane poiss, kelle nimi oli ristimistunnistuse järgi Konrad Bartolotti, plagistas hambaid ja ta ihu oli üleni kannaahal.

„Kas sul riideid pole?“ küsis proua Bartolotti.

„Õeldi, et riided saan ma siit,“ ütles Konrad.

Proua Bartolotti läks ja tõi esikukapist oma paksu kampsuni. Ta pani selle Konradile ümber õlgade. Konrad lõpetas hammaste plagistamise.

„Meile seletati,“ ütles ta, „et mood muutub väga kiiresti. Igal aastal kantakse midagi muud. Seepärast oleks mõttetu meile juba enne riideid anda.“ Konrad silmitses roosa kampsuni väga pikki varrukaid ja küsis: „Kas see on praegu seitsmeaastaste poiste mood?“

„Ei-ei,“ ütles proua Bartolotti. „Väikesed poisid kannavad hoopis teisi asju. Kampsun on minu oma. Ma ju ei teadnud...“

„Mida sa ei teadnud?“ päris Konrad.

„Noh, et nad sinu saadavad.“

„Meid saadetakse ainult tellijatele!“

Proua Bartolottile tundus, et kuuleb Konradi hääles etteheitvat tooni.

„Äkki eksis müügiosakond aadressiga?”

Proua Bartolottile tundus, et kuuleb Konradi hääles kurba tooni.

„Ei-ei,” ütles proua Bartolotti kähku, „müügiosakond ei eksinud, kindlasti mitte, ainult et... mina ei teadnud, et sa täna tuled, ma mõtlesin, et see juhtub alles kaheksa päeva või kahe nädala pärast!”

„Kas sa rõõmustad, et ma olen siin, ema?” küsis Konrad.

Proua Bartolotti vaatas Konradile otsa. Laps vajab poolehoidu, mõtles ta. Loomulikult, igaüks vajab poolehoidu! Ja ta on ju ka väga armas, mõtles proua Bartolotti. Nii armas nagu Egon on ta kindlasti ja nii armas nagu vana Meier on ta ka. Ja kindla peale on ta armsam kui Michi, vana Meieri lapselaps. Ja kindla peale tellisin ma ta mingil ajal. Ja nüüd on ta kohal. Ja nüüd vajab ta poolehoidu!

„Jah, ma rõõmustan väga, et sa oled siin, Konrad,” ütles proua Bartolotti.

Konrad naeratas. Siis teatas ta, et on purgi avamisest õige väsinud. Purgi avamine on väga kurnav. Ta küsis, kas ta võiks nüüd ehk natuke magada, nii kaks-kolm tundi. See nimelt olevat ette kirjutatud. Muidu võivad temas kahjustused tekkida.

Proua Bartolotti juhatas Konradi magamistuppa. Ta kraamis oma voodilt ajakirjad ja ajalehed ja armastusromaanid ja küpsise-paki ja kommikarbi. Ta raputas voodikattelt küpsisepuru ja kloppis padjad kohevaks.

Konrad heitis voodisse. Proua Bartolotti pani talle teki peale ja Konrad jäi kohe magama. Enne uinumist ütles ta veel „Head ööd, kallid ema”, ja siis tundis proua Bartolotti, et Konrad talle tõesti meeldib.

Proua Bartolotti lasi rulood akende ette ja hiilis kikiarvul magamistoast välja. Ta sulges vaikselt magamistoa ukse. Siis istus ta tugitooli ja võttis sigarikarbit jämeda sigari. Ta kohe vajas praegu sigarit. Sigarid mõjusid talle närverahustavalt. Kui proua Bartolotti oli kolm korda sigarist sügavalt suitsu tõmmanud, kadus lõpuks ometi tal õrn lilla loor silme eest. Ja kui ta oli sigarist veel kolm sügavat mahvi tõmmanud, tuli talle meelde, et õige hulk aega tagasi, tollal, kui ta veel koos härra Bartolottiga elas, oli ta tõepoolest last soovinud.

Aga mul oleks see ju ometi meelde jäänud, kui ma oleksin lapse tellinud, mõtles proua Bartolotti.

„Sul ei jäänud ka see meelde, et sa tellisid terve tsentneri knopkasid,“ ütles proua Bartolotti iseendale ja vastas õige nõrdinult:

„Aga knopkad on hoopis midagi muud kui lapsed! Sellist ebaharilikku tellimust poleks ma unustanud!“

„Tiibeti palveveskid on veel ebaharilikumad kui lapsed,“ vaidles proua Bartolotti endale vastu, „ja need unustasid sa ka ära!“

Proua Bartolotti vaidles veel tükk aega iseendaga. Lõpuks jõudis ta iseendaga üksmeelele selles, et „järelkasvu-tellimuse“ oli teinud ammugi minema kolinud härra Bartolotti. Tõenäoliselt tahtis mees teda sellega rõõmsalt üllatada! Proua Bartolotti oli nüüd päris liigutatud, sest muidu ei teinud härra Bartolotti talle kunagi rõõmsaid üllatusi.

Kui proua Bartolotti oli sigari juba väikeseks jupikeseks suitsetanud, meenus talle seegi, et härra Bartolotti oli – omal ajal, hulk aastaid tagasi – vähemalt kolm nädalat järjest iga päev küsinud, ega talle pole ühte pakki toodud.